

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2016 Grong Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)	0
1. Innledning og formål med dokumentet.....	2
2. Konsolidering.....	2
2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
3. Kapitalkrav.....	3
3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav.....	3
3.2 Bufferkrav.....	4
3.3 Uvektet kjernekapitalandel.....	4
4. Kredittrisiko og motpartsrisiko.....	5
4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.....	6
4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid.....	7
4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på lån og garantier.....	7
4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	7
4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål.....	8
4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav.....	8
4.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater.....	9
5. Egenkapitalposisjoner.....	9
6. Renterisiko.....	10
7. Styring og kontroll av risiko.....	11
8. Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	15

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2016 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Bankens har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Selskaper som er fullt konsolidert – oppkjøpsmetoden (datterselskaper):

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi (hele tusen)	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretningskontor	Type virksomhet
BOLI Eiendomsmegling as	900	9820	100 %	100 %	Steinkjer	Eiendoms- megling
In-Vest AS	60	120	100 %	100 %	Grong	Investerings- selskap
Sum		9.940				

Selskaper som ikke er konsolidert og hvor investeringen heller ikke er fratrukket i ansvarlig kapital:

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi (hele tusen)	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretningskontor	Type virksomhet
Forsikring Helgeland AS	340	34	34 %	34 %	Mo i Rana	Forsikring
Namdal Investor	979	1959	28,55 %	28,55%	Namsos	Investerings- selskap
Sum		1.993				

Selskaper regnes tilknyttede når eierandel overstiger 20 %.

Sum bokført verdi i datterselskaper og tilknyttede selskaper (hele tusen): 11.933

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Spesifikasjon av ansvarlig kapital.

Sparebankens fond	289.297
Ek-beviskapital	180.000
Utjevningsfond	7.856
Overkursfond	35
Gavefond	93
Andre immaterielle eiendeler	-6.860
Ansvarlig kapital, over 10% av egen ansvarlig kapital, i andre finansinstitusjoner	-19.348
Ren Kjernekapital	451.073
<hr/>	
Sparebankens fond	289.297
Ek-beviskapital	180.000
Tellende kjernekapital fra fondsobligasjon	55.000
Utjevningsfond	7.856
Overkursfond	35
Gavefond	93
Andre immaterielle eiendeler	-6.860
Ansvarlig kapital, over 10% av egen ansvarlig kapital, i andre finansinstitusjoner	-25.797
Kjernekapital	499.624
<hr/>	
Sparebankens fond	289.297
Ek-beviskapital	180.000
Tellende kjernekapital fra fondsobligasjon	55.000
Tilleggskapital	69.963
Utjevningsfond	7.856
Overkursfond	35
Gavefond	93
Utsatt skattefordel og andre immaterielle eiendeler	-6.860
Ansvarlig kapital, over 10% av egen ansvarlig kapital, i andre finansinstitusjoner	-32.247
Ansvarlig kapital	563.137
<hr/>	
Myndighetsbestemt kapitalkrav, 8 %	245.610
Overskudd av ansvarlig kapital	317.527

Pilar III Grong Sparebank

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

Stater og sentralbanker	0
Lokale/reg. myndigheter	13.073
Institusjoner inkl derivater	11.873
Foretak	470.097
Pant i fast eiendom	1.990.381
Forfalte engasjementer	16.615
Obl. med fortrinnsrett	31.468
Andeler i verdipapirfond	3.029
Egenkapitalposisjoner	77.720
Øvrige engasjementer	242.256
Sum kredittrisiko	2.856.512
Motpartsrisiko CVA-tillegg	263
Operasjonell risiko	213.347
Sum alle risikoer	3.070.122

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2016 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 139,3 mill:

Buffertype	Krav til ren kjernekapital pr 31.12.2016 i mill kr
Bevaringsbuffer	76,75
Systemrisikobuffer	92,10
Motsyklisk buffer	46,05
Kombinert bufferkrav	214,90

Banken har kr312,92 mill i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

Finanstilsynet har i SREP fastsatt pilar 2 påslag på 2,6 %. Dette tilsvarer et påslag i kravet til ren kjernekapital på kr 79,82 mill.

Totalt kapitalkrav (4,5% regulatorisk, 7,0 % kombinert bufferkrav, 2,6 % pillar 2) blir på kr 432,89 mill. Banken har således en tilgang på ren kjernekapital ut over dette på kr 18,18 mill.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10)., og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført.

Uvektet kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital, skjema C45.00 linje 180)	8,61 %
Uvektet kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler, skjema C45.00 linje 190)	8,71 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses for å være misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Definisjon øvrige tapsutsatte engasjement:

Et engasjement anses for å være tapsutsatt, selv om det ikke er misligholdt ennå, når det er blitt identifisert objektive bevis på verdifall.

Definisjon verdifall:

Utlån og garantier vurderes etter "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner av 21.12.2004". Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi (lånebeløpet som er overført til kunden). Ved senere måling vurderes utlån til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rentemetoden, som forenklet kan sies å være utlånets balanseførte verdi ved første gangs måling justert for mottatte avdrag og eventuell nedskrivning for tap. Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall, foretas nedskrivning for verdifallet. Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån og garantier. Retningslinjene omhandler hovedsakelig følgende dimensjoner:

- Personmarked/bedriftsmarked/landbruk
- Misligholdte/ikke misligholdte engasjement
- Risikoklasser
- Bransjer

Kriterier for beregning av nedskrivninger på individuelle utlån er at det foreligger objektive bevis for verdifall. Objektive bevis på at et utlån har verdifall inkluderer, ifølge utlånsforskriften, observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapshendelser:

- a) Vesentlige finansielle problemer hos debitor.
- b) Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd.
- c) Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor.
- d) Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Nedskrivningsbeløpene beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer. I nåverdiberegningene benyttes løpende effektiv rente. Ved beregningen av de fremtidige kontantstrømmene vurderes sikkerhetene til påregnelig salgspris fratrukket salgskostnader.

Identifiseringen av tapsutsatte engasjement tar hovedsakelig utgangspunkt i tapshendelser som foreligger på balansedagen, men objektive bevis på manglende fremtidig oppgjørsevne hos debitor vurderes også. Banken foretar kvartalsvise vurderinger av vesentlige engasjement med tanke på individuelle og gruppevise nedskrivninger.

Nedskrivning på grupper av utlån foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i den aktuelle utlånsgruppen.

Gruppevis avsetninger er gjort med bakgrunn i bankens kredittpolicy og risikoklassifiseringssystem. De gruppevis nedskrivninger tar høyde for tap på engasjementer i bankens portefølje, som på balansetidspunktet ikke er identifisert som tapsutsatt. Systemet for avsetning bygger på kundens sannsynlighet for mislighold (PD), forventet tapsgrad (LGD) og kundens risikosaldo (utlån inkludert ubenyttede rammer), og kan oppsummeres ved følgende formel: $PD * LGD * \text{risikosaldo} = \text{forventet tap}$.

PD beregnes kun på frisk portefølje (RKL 1-10). I de tilfeller hvor en ikke har en observerbar PD-verdi, har det blitt benyttet en transformert PD-verdi, beregnet som et gjennomsnitt av misligholdssannsynlighet i kundens RKL-klasse. LGD er beregnet som gjennomsnittlig belåningsgrad minus realisasjonsverdi gitt tap. Ved beregning av gruppevis nedskrivninger er det benyttet en fast LGD på 22,5 % for alle bankens engasjementer. Dette gir et behov for gruppevis nedskrivninger på 15,4 mill.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Type motpart	Utlån og fordringer	Garantier	Potensiell eksponering	Sum
Personkunder	3.562.869	95.647	325.925	3.984.441
Primærmæringer	389.645	3.713	43.586	436.944
Industri og bergverk	42.177	6.919	13.311	62.407
Bygg og anlegg	134.170	12.452	42.018	188.640
Varehandel, hotell og restaurantdrift	99.950	12.419	27.951	140.320
Transport, post og telekommunikasjon	46.776	10.044	1.847	58.668
Eiendomsdrift, finansiell tj.yt.	414.204	25.942	29.673	469.819
Tjenesteytende virksomhet	98.917	3.652	11.128	113.697
Sum netto utlån /garantier/potensiell eksp	4.788.707	170.788	495.441	5.454.936
Sentralbank og kontanter	73.958			73.958
Kredittinstitusjoner	52.859			52.859
Sum før fradrag, investeringer og gruppevis nedskrivninger	4.915.524	170.788	495.441	5.581.753

Geografisk fordeling 2016	Utlån og fordringer	Garantier	Potesiell eksponering	Sum
Nord-Trøndelag	4.037.221	162.728	422.592	4.622.541
Nordland	268.520	1.856	18.771	289.147
Øvrige deler av Norge	605.501	6.204	53.562	665.267
Utland	4.282	0	516	4.798
Sum	4.915.524	170.788	495.441	5.581.753

Gjennomsnitt	Utlån og fordringer	Garantier	Potesiell eksponering	Sum
31.12.2015	3.716.938	138.211	308.360	4.163.509
31.12.2016	4.915.524	170.788	495.441	5.581.753
Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse i 2016	4.316.231	154.499	401.900	4.872.631

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	1.028.860	47.628	203.393	926.095	2.582.731	126.817	4.915.524
Garantier	0	0		170.788	0	0	170.788
Ubenyttede rammer	0	0	495.441		0	0	495.441
Sum	1.028.860	47.628	698.834	1.096.883	2.582.731	126.817	5.581.752

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på lån og garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Type motpart	Misligholdte lån	Tapsutsatte lån	Samlede individuelle nedskrivninger	Resultatførte individuelle nedskrivninger siste år	Garantier med avsetning	Avsetninger på garantier
Personkunder	6.409	6.239	2.546	155	0	0
Primærnæringer	395	0	150	150	0	0
Industri og bergverk	0	0	0	-500	0	0
Bygg og anlegg	0	0	0	0	0	0
Varehandel, hotell og restaurantdrift	3.221	0	0	-600	0	0
Transport, post og telekommunikasjon	249	0	219	0	0	0
Eiendomsdrift, finansiell tj.yt.	4.654	0	600	600	0	0
Tjenesteytende virksomhet	0	0	0	0	0	0
Sum	14.928	6.239	3.515	-195	0	0

Geografisk fordeling 2016	Misligholdte lån	Tapsutsatte lån	Samlede individuelle nedskrivninger	Resultatførte individuelle nedskrivninger siste år	Garantier med avsetning	Avsetninger på garantier
Nord-Trøndelag	11.707	6.239	3.515	305	0	0
Nordland	3.221	0	0	0		
Øvrige deler av Norge	0	0	0	-500	0	0
Utland	0	0	0	0	0	0
Sum	14.928	6.239	3.515	-195	0	0

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

	Utlån	Garantier	Sum
Individuelle nedskrivninger 01.01.	3.710	0	3.710
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-1.100	0	-1.100
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	25	0	25
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	980	0	980
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i p	-100	0	-100
Individuelle nedskrivninger 31.12.	3.515	0	3.515

	Utlån	Garantier	Sum
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	13.240	0	13.240
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	2.200	0	2.200
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	15.440	0	15.440

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjements- beløp før sikkerheter etter nedskrivning	Engasjements- beløp etter sikkerheter	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	93.996	93.996	ingen		
Lokale og regionale myndigheter	65.318	65.318	ingen		
Offentlig eide foretak	0	0	ingen		
Multilaterale utviklingsbanker	0	0	ingen		
Internasjonale organisasjoner	0	0	ingen		
Institusjoner	57.860	57.860	ingen		
Foretak	434.645	434.645	Ingen		
Massemarkedsengasjementer	0	0	Ingen		
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	4.139.188	4.138.815	Ingen	100%	
Forfalte engasjementer	14.930	12.873	Ingen		
Høyrisiko-engasjementer	0	0	Ingen		
Obligasjoner med fortrinnsrett	314.682	314.682	Ingen		
Andeler i verdipapirfond	30.286	30.286			
Egenkapitalposisjoner	59.820	59.820	ingen		
Øvrige engasjementer	221.878	220.793	ingen		
Sum	5.432.603	5.429.088			

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Gruppevis nedskrivninger er fratrukket i eksponeringskategori for pant i bolig og øvrige engasjement med hhv kr 6,64 mill og kr 6,6 mill.

Fratrekk i ansvarlig kapital på kr 32,2 mill gjøres fordi Grong Sparebank eier egenkapitalinstrumenter i andre banker som har en samlet verdi som overstiger 10% av ansvarlig kapital. Beløpet er fratrukket i eksponeringskategori egenkapitalposisjoner.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I enkelte tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter.

Banken foretar ikke motregning av eksponeringer i eller utenfor balansen ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Sikkerhetsobjekter som er ukjente for oss, skal dokumentere sin verdi gjennom offentlig takst. På eiendommer i vårt primærmarked benyttes, i tillegg til takst, bankens egen markedskunnskap ved fastsettelse av verdi.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, ved større opplån og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon i typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Samlet engasjementsbeløp hvor det beregnes kapitalkrav for motpartsrisiko utgjorde Mill NOK 87 (engasjementsbeløp før sikkerhetsstillelse og konverteringsfaktor).

Matrisen under viser derivatkontraktenes virkelige verdi før og etter motregning.

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Virkelig verdi ¹
Før motregning	0
Etter motregning	0

¹ Med virkelig verdi før motregning forstås summen av virkelig verdi av alle kontrakter med positiv verdi.

Virkelig verdi etter motregning er summen av virkelige netto positive verdier mot hver enkelt motpart.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Aksjer, andeler og grunnfondsbevis deles vanligvis inn i tre porteføljer; handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler. Grong Sparebank har ingen handelsportefølje, bankens beholdning besto derfor ved årsskiftet av poster klassifisert som omløps- og anleggsmidler. Det er i inneværende år ikke foretatt endringer i de benyttede regnskapsprinsipper.

Omløpspostene er ordinære poster hvor intensjonen om å realisere kortsiktige gevinster på kurssvingninger ikke er fremtredende (i motsetning til ved handelsporteføljen). Postene blir verdsatt til den laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi. Papirene er i hovedsak børsnoterte, og børskursen pr 31.12.2016 er derfor lagt til grunn som markedsverdi.

Anleggspostene, det vil si poster beregnet til varig eie eller bruk, er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Beregningen av virkelig verdi baseres på informasjon om foretakets fremtidige kontantstrømmer, soliditet og fremtidsutsikter. Nedskrivning blir foretatt når virkelig verdi er lavere enn anskaffelseskost og verdinedgangen skyldes forhold som må antas å ikke være av forbigående karakter. Nedskrivningene reverseres når grunnlaget for dem ikke lenger vurderes å være til stede.

Matrisen nedenfor viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år,

akkumulert urealisert gevinst/tap og hvor mye av dette som er medregnet i henholdsvis kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)	Bokført verdi	Virkelig verdi/ Ligningsverdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap
Aksjer og andeler - gevintsformål				
- børsnoterte aksjer	496	494	0	98
- andre aksjer og andeler	31.278	31.447	0	-2.231
Aksjer og andeler - strategisk formål				
- børsnoterte aksjer	0	0	0	0
- andre aksjer og andeler	78.454	142.680	3.439	0
- andre aksjer og andeler, tilknyttede selskap	1.993	*	0	0
- andre aksjer og andeler, eierinteresser konsern	9.940	*	0	0
SUM balanse aksje/eierinteresser pkt 7.1, 8.2 og 9.2.	122.161	174.621	3.439	-2.133

6. RENTERISIKO

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld
- Derivater

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende og fastforrentede utlån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 6 uker før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes. I renterisikomålingene betrakter derfor banken utlån med flytende rente på samme måte som fastrentelån (6 ukers fastrente), men med en forholdsvis lav durasjon (0,15). Fastrentelån har en betydelig høyere durasjon. Banken benytter renteswapper for å styre renterisikoen på fastrenteutlån..

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med rente som reguleres kvartalsvis. Fra vår meglerforbindelse mottar vi månedlige kurs- og renterisikooversikter som inngår i bankens styring av renterisiko.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår også i tilknytning til både flytende og fastforrentede avtaler. Ved renteendring praktiseres samme dato for renteendring som for utlån. Renterisikoen knyttet til fastrenteinnskudd er noe høyere. Her opererer banken i hovedsak med en rentebindingsperiode på 12 måneder. Ingen innskudd har rentebinding over 12 måneder. På grunn av den relativt korte bindingstiden har vi p.t. ikke benyttet rentesikringsinstrumenter på innskudd.

All rentebærende verdipapirgjeld er lagt ut med rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvise rentejusteringer. Banken har pr 31/12-16 ikke sertifikatgjeld. Banken kan benytte dette i perioder med behov for tilførsel av kortere likviditet. Sertifikatgjeld kan legges ut med fast rente, og det blir her i hvert enkelt tilfelle vurdert om det er behov for sikring via renteswapper, spesielt ved sertifikatgjeld med løpetid over 6 måneder. Fastrentelån blir i hovedsak sikret med renteswapper.

Mesteparten av all rentebærende gjeld har flytende rente knyttet til 3 mnd NIBOR og kvartalsvise rentejusteringer.

Pilar III Grong Sparebank

Banken måler renterisikoen ved at det beregnes en gjennomsnittlig durasjon (tid til neste renteendring) for de forskjellige rentebærende postene. Durasjonen benyttes så til å beregne betydningen av en økning eller reduksjon i rentenivået på 1 %-poeng.

Renterisikoen styres etter vedtatte rammer og begrensninger (hovedsakelig basert på bankens forvaltningskapital) i følgende policyer:

- Risikopolicy
- Markedspolicy

Renterisikoberegninger rapporteres kvartalsvis til styret.

	Renterisiko i millioner kroner
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	-7.107
Utlån til kunder med rentebinding	-4.323
Rentebærende verdipapirer	-915
Øvrige rentebærende eiendeler	-1.211
Gjeld	
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	0
Kunde innskudd med rentebinding	342
Flytende innskudd	5.779
Rentebærende verdipapirgjeld	1.892
Øvrig rentebærende gjeld	375
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater (aktivasikring)	6.020
Renterisiko i derivater (passivasikring)	0
Sum renterisiko	853

Grong Sparebank har ingen renterisiko i utenlandsk valuta.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

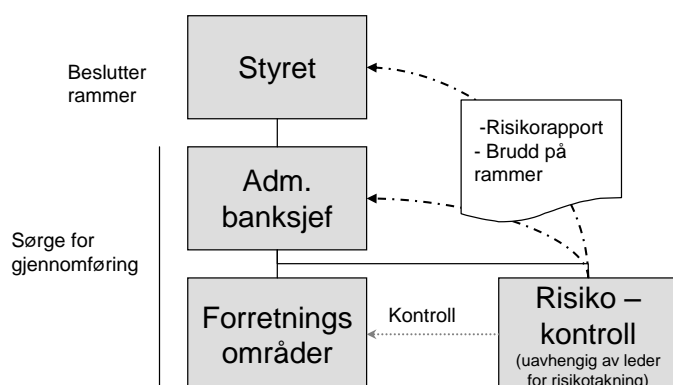
God risikostyring er en viktig forutsetning for at banken skal nå sine mål. Risikostyring er derfor sentralt i den daglige driften og i styrets arbeid.

Styret har det overordnede ansvaret for bankens risikostyring. Styret beslutter bankens risikoprofil og vedtar rammer og overordnede retningslinjer for risikostyringen. Styret overvåker administrasjonen og sikrer seg at retningslinjer blir fulgt og at eksponeringen holdes innenfor vedtatte rammer.

Administrerende banksjef og ledere med ansvar for risikotagning har en utøvende rolle, og sørger for etterlevelse av de beslutninger styret har fattet.

Risikokontrollfunksjonen (Risk Manager) kontrollerer etterlevelsen av styrets beslutninger og utarbeider rapporter til ledelsen og styret.

Rollefordelingen kan illustreres slik:

Policy for virksomhets- og risikostyring gir en overordnet beskrivelse av virksomhetsstyringen, herunder risikostyringen i banken. Dokumentet er forankret og vedtatt av bankens styre, og skal også ses i sammenheng med bankens strategi og vedtekter.

I tillegg til policy for virksomhets- og risikostyring har banken egne policydokumenter for de viktigste risikoområder. Dette gjelder bankens kreditt, markeds- og likviditetsrisiko. Operasjonell risiko er beskrevet i et eget policydokument, som også må ses i sammenheng med de øvrige risikotyper. Banken har ikke etablert egne policydokumenter for risiko knyttet til strategiske beslutninger, forretningsmessige forhold og bankens omdømme. Disse risikoene er likevel hensyntatt ved vurdering av bankens kapitalbehov i ICAAP-prosessen.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at banken påføres tap i forbindelse med kredittgivning på grunn av at kunde ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser. Dette er den risikoen som kan ha størst konsekvens, og er dermed den risikoen banken har mest fokus på. Sentrale forutsetninger for å redusere denne type risiko er god kredittvurdering samt at alle ansatte etterlever gode rutiner. Banken skal til enhver tid ha kontroll på kredittrisikoen, gjennom gode systemer og rutiner for kredittgivingen og oppfølging av engasjement.

Risikoklassifiseringen viser at av bankens utlån inkl Eika Boligkreditt så er 68,65 % klassifisert med lav risiko (risikoklasse 1-3), 23,95 % med moderat risiko (risikoklasse 4-7), og 6,18 % med høy risiko (risikoklasse 8-10). Andelen med lav risiko har i 2016 økt fra 67,21 % til 68,65 %. Andelen med moderat risiko er redusert fra 25,37 % til 23,95 % og andelen med høy risiko har økt fra 5,60 % til 6,18 %.

Totale nedskrivninger på lån er kr 18,96 mill. og utgjør 0,40 % av bankens totale utlån. Tilsvarende nedskrivninger utgjorde 0,54 % av bankens totale lån i 2015.

Lån misligholdt over 90 dager utgjorde ved årsskiftet kr 14,93 mill. mot kr 15,13 mill. i 2015. Tapsutsatte lån, dvs lån med nedskrivninger, utgjorde kr 6,24 mill. mot kr 8,44 mill. i 2015. Dette medfører at 0,44 % av bankens samlede utlån er misligholdt eller tapsutsatt, mot 0,75 % i 2015.

Lån misligholdt over 30 dager er kr 32,37 mill. mot 26,68 mill. i 2015. Lån misligholdt over 30 dager utgjør 0,68, % av bankens samlede utlån mot 0,85 % i 2015.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i en gitt situasjon ikke klarer å finansiere seg i tilstrekkelig grad til at banken kan møte sine forpliktelser ved forfall. Likviditetsrisikoen vil avhenge av bankens balansestruktur, likviditeten i markedet og bankens kredittverdighet.

Banken har en lav risikoprofil når det gjelder likviditetsrisiko, og styrer denne gjennom rammer for bankens balansestruktur, forfallsspredning, størrelse på innskudd, og løpende likviditetsbeholdning.

Banken har i løpet av året økt sine innlån fra pengemarkedet noe, og ved årsskiftet har banken en obligasjons- og sertifikatgjeld på kr 995,9 mill., mot kr 514,5 mill. i 2015.

Bankens likviditetsindikatorer beregnes etter siste oppdaterte regelverk fastsatt av Finanstilsynet. Begge indikatorene ligger ved årsskiftet over styrets fastsatte rammer i bankens likviditetspolicy. I tillegg måler banken likviditetene med to andre indikatorer; LCR og NSFR. Begge disse ligger også ved årsskiftet over styrets fastsatte rammer.

Utviklingen i bufferne rapporteres fortløpende til styret. Likviditetsindikatorene sammen med LCR og NSFR-tallene, gir styret grunnlag for å si at banken ved årsskiftet har god likviditet, og at likviditetsrisikoen er lav.

Markedsrisiko

Med markedsrisiko mener vi risiko knyttet til rente, verdipapirer og valuta. Renterisikoen er risikoen for at banken får tap på grunn av renteutviklingen i markedet. Andelen fastrentelån i egen balanse er begrenset, og er sikret ved hjelp av rentebytteavtaler. Fastrenteinnskuddene har 12 mnd. bindingstid, slik at renterisikoen er begrenset. Fastrenteinnskuddene har i tillegg en spredt forfallstruktur. Renterisikoen på obligasjonsporteføljen er moderat da denne i all hovedsak består av papirer som har korte intervall mellom rentejusteringene.

Banken har en lav til moderat risikoprofil når det gjelder verdipapirer.

Obligasjonsporteføljen består hovedsakelig av obligasjoner med fortrinnsrett (Omf) og statsgaranterte obligasjoner.

Grong Sparebank har i likhet med sammenlignbare banker lite valuta i sin balanse, og banken har heller ikke benyttet finansielle instrument som innebærer en valutarisiko for banken.

Operasjonell risiko

Med operasjonell risiko mener vi risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser. Definisjonen omfatter juridisk risiko, men ikke strategisk risiko eller omdømmerisiko som vurderes særskilt.

Pilar III Grong Sparebank

Håndtering av operasjonell risiko skjer i stor grad gjennom bankens vedtatte policyer, rutiner og retningslinjer. Rapportering av risikonivå og eventuelle avvik skjer årlig gjennom ledelsesrapportering til styret i henhold til internkontrollforskriften.

Banken har i tillegg et eget policydokument for IKT, som beskriver fastsatte strategier og sikkerhetskrav for IKT-virksomheten. Dette dokumentet utgjør sammen med rutiner og instruksjoner bankens håndtering av risiko på IKT-området.

Banken har stort fokus på hvordan vi best kan etterleve og tilpasse oss nye lover og forskrifter. Vi har betydelig hjelp i dette arbeidet gjennom vårt eierskap i Eika Gruppen AS. Banken har lagt ned betydelige ressurser i arbeidet med bedret virksomhetsstyring i de siste årene, og det er styrets klare oppfatning at den operasjonelle risikoen er redusert i denne perioden. Det er ikke registrert operasjonelle avvik i 2016 som har påført banken vesentlige tap eller økt risikoeksponering. Banken innfører i 2017 et personalsystem som vil effektivisere oppfølgingen av avvik, og det forventes at det blir enda mer fokus på dette fremover.

ICAAP og kapitalkrav

Finanstilsynet fattet i 2016 et vedtak om at Grong Sparebank skal ha et Pilar 2-krav på 2,6 % av beregningsgrunnlaget for risikoer som ikke er dekket av Pilar 1. Pilar 2-kravet skal dekkes av ren kjernekapital. Dette innebærer et minimumskrav for ren kjernekapital på 14,1 %, gitt dagens bufferkrav. For kjernekapitaldekning og kapitaldekningen blir minimumskravet på hhv 15,6 % og 17,6 %, gitt dagens bufferkrav.

Dette betyr at Grong Sparebank oppfyller alle krav ved fullt påslåtte buffere. Det er imidlertid flere faktorer som totalt sett bidrar til at bankens vekstevne vil svekkes. Myndighetene har varslet om at den motsykliske bufferen vil øke fra dagens 1,5 % til 2 % fra 31.12.2017. I tillegg vil effekten av overgangsregler øke fra 2016 til 2017, samt nye konsolideringsregler fra 2018 ha en negativ effekt på ren kjernekapital. Det vil derfor vurderes flere tiltak for å styrke bankens kapital og vekstevne.

Grong Sparebank har vanligvis foretatt en større ICAAP på høsten hvert år. Som følge av ekstraordinære endringer i kundeporteføljen i forbindelse med porteføljeovertakelsen fra Danske Bank, som skjedde i desember 2016, samt av modelltekniske årsaker, valgte styret i 2016 å flytte denne over til nyåret, slik at en får et best mulig grunnlag for å beregne det framtidige kapitalkravet. Styret vil i løpet av første kvartal 2017 foreta en ordinær ICAAP-prosess. I 2016 ble det foretatt en noe forenklet ICAAP basert på regnskapstall per 2.kvartal med framskrivning av relevante data. Det internt beregnede kapitalkravet, inkludert dagens buffernivå, ble beregnet til 13,6 % for ren kjernekapital.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

2 vedlegg med standardiserte skjemaer for offentliggjøring av avtalevilkårene for kapitalinstrumenter.

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	180.035,00	26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1			
	herav: instrumenttype 2			
	herav: instrumenttype 3			
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	267.487,00	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5	Minoritetsinteresser	-	84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	29.758,00	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	477.280,00	Sum rad 1 t.o.m. 5a	
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdijusteringer som følge av kravene om	-	34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	-6.859,00	36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EoS			
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-	36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	-	33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)	-	36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)	-	32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet	-	33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)	-	36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)	-	36 (1) (f) og 42	
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-19.348,00	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (1) og 478 (1)	
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EoS			
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),	-	36 (1) (k)	
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-	36 (1) (a), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)	-	48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)	

24	Tomt felt i EoS			
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
25b	Faregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap	-		
	herav: filter for urealisert tap 1			
	herav: filter for urealisert tap 2			
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)	468		
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)	468		
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: ...			
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)	-	36 (1) (j)	
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-26.207,00	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29	Ren kjernekapital	451.073,00	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	
Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	55.000,00	51 og 52	
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard	-		
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard	55.000,00		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	486 (3) og (5)	
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital	-	85 og 86	
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	-		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	55.000,00	Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	56 (b) og 58	
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	56 (c), 59, 60 og 79	
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	56 (d), 59 og 79	
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	-6.449,00	Sum rad 41a, 41b og 41c	
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-6.449,00	469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
	herav: ...			
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)	
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-6.449,00	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
44	Annen godkjent kjernekapital	48.551,00	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
45	Kjernekapital	499.624,00	Sum rad 29 og rad 44	
Tilleggskapital: Instrumenter og avsetninger				
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	69.963,00	62 og 63	

47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)	
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88	
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)	
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	69.963,00	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	
Tilleggskapital: Regulatoriske justeringer				
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67	
53	Beholdning av tilleggskapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68	
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79	
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser			
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser			
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79	
56	Justeringer i tilleggskapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-6.449,00	Sum rad 56a, 56b og 56c	
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-6.449,00	469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggskapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468	
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst		468	
	herav:....			
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	-6.449,00	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56	
58	Tilleggskapital	63.514,00	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus	
59	Ansvarlig kapital	563.138,00	Sum rad 45 og rad 58	
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital			
60	Beregningsgrunnlag	3.070.121,00		
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	14,69 %	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	16,27 %	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	18,34 %	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	7,00	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	2,50		
66	herav: motsyklisk buffer	1,50		
67	herav: systemrisikobuffer	3,00		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)	-	CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	10,19	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EoS-regler			
70	Ikke relevant etter EoS-regler			
71	Ikke relevant etter EoS-regler			
Kapitaldekning og buffere				

72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (a), 59, 60, 66 (a), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EoS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.	729,00	36 (1) (a), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kreditttrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kreditttrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	